

OG'IZ BO'SHLIG'I KASALLIKLARINI DAVOLASH USULLARI

Ostonova Aziza Shuhratovna

Assistent, Buxoro innavatsion ta'lim va tibbiyot universiteti

Anotatsiya: Ushbu maqolada og'iz bo'shlig'i kasalliklarini davolash usullari haqida so'z yuritiladi. Unda an'anaviy va zamonaviy davolash yo'llari, fizioterapevtik usullar, medikamentoz muolajalar va xalq tabobatidan foydalanish imkoniyatlari ko'rib chiqiladi. Shuningdek, kasalliklarning oldini olishda og'iz gigiyenasining roli va muntazam profilaktika tadbirlarining ahamiyati yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: Og'iz bo'shlig'i kasalliklari, davolash usullari, stomatologiya, profilaktika og'iz gigiyenasi, antiseptiklar, fizioterapiya, jarrohlik aralashuvi, xalq tabobati tish kasalliklari

Анотация: В данной статье рассматриваются основные методы лечения заболеваний полости рта, включая как традиционные, так и современные подходы. Особое внимание уделяется профилактическим мерам, а также значению гигиены полости рта в предотвращении стоматологических заболеваний.

Ключевые слова: Заболевания полости рта, методы лечения, стоматология, профилактика гигиена полости рта, антисептики физиотерапия, хирургическое вмешательство, народная медицина, зубные болезни.

Annotation: This article discusses the main methods of treating oral cavity diseases, including both traditional and modern approaches. Special attention is given to preventive measures and the importance of oral hygiene in preventing dental diseases.

Keywords: Oral cavity diseases, treatment methods, dentistry, prevention, oral hygiene, antiseptics, physiotherapy, Surgical, intervention, traditional medicine, dental diseases.

Stomatit ogʻiz boʻshligʻi shilliq qavatining yalligʻlanishi bilan kechadigan keng tarqalgan kasalliklardan biridir. Bu kasallik asosan bolalar va immuniteti sustlashgan shaxslarda tez-tez uchraydi. Stomatit turli omillar tasirida paydo boʻlishi mumkin: virusli, bakterial yoki zamburugʻli infeksiyalar, mexanik jarohatlar, allergik reaksiyalar, vitamin yetishmovchiligi va notoʻgʻri ogʻiz gigiyenasi. Uning turli shakllari boʻlib, har biri oʻziga xos klinik koʻrinish va davolash usullariga ega.

Stomatit ogʻiz boʻshligʻi shilliq qavatining yalligʻlanishi boʻlib, ogʻiz ichida ogʻriqli yaralar, qizarish, shish, kuyish hissi va noqulaylik bilan kechadigan kasallikdir. Bu holat har qanday yoshda uchrashi mumkin va turli omillar taʼsirida paydo boʻladi. Stomatit yengil shakldan tortib ogʻir holatlarga qadar boʻlishi mumkin.

Stomatitning asosiy turlari:

Aftoz stomatit - ogʻizda ogʻriqli oq yoki kulrang yaralar (aftalar) bilan namoyon boʻladi.

Herpetik stomatit - herpes virusi tufayli kelib chiqadi, asosan bolalarda uchraydi.

Zamburugʻli (kandidamikoz) - stomatit *Candida albicans* zamburugʻi tufayli paydo boʻladi, koʻpincha antibiotiklar qabul qilganda yuzaga chiqadi.

Allergik stomatit - tish pastasi, dorilar yoki oziq-ovqatlarga allergik reaksiya natijasida yuzaga keladi.

Travmatik stomatit - ogʻiz boʻshligʻining mexanik shikastlanishi natijasida rivojlanadi (masalan, tishni notoʻgʻri yuvish yoki qattiq ovqatni chaynash).

Kelib chiqish sabablari.

Infeksiyalar; stomatitning eng koʻp uchraydigan sababi bu infeksiyalardir. Quyidagi patogenlar stomatit chaqirishi mumkin:

- Viruslar; herpes simplex virusi
- Bakteriyalar; streptokokklar, stafilokokklar
- Zamburug‘lar; candida albicans

Immunitetning pasayishi: Organizmning himoya kuchi zaiflashganda og‘iz bo‘shlig‘i osonlik bilan yallig‘lanadi. Surunkali charchoq, stress, yomon ovqatlanish bunga sabab bo‘ladi.

Vitamin va minerallar yetishmovchiligi: Boshqa sabablar bilan bir qatorda B guruhi vitaminlari, ayniqsa B12, foliy kislotasi, temir va C vitamini tanqisligi ham stomatit rivojlanishiga olib keladi.

Mexanik shikastlanish:

- Og‘iz ichini bexosdan tishlab olish
- Juda issiq ovqat yoki ichimlik
- Tish protezlari yoki breketlar ta’siri

Allergik reaksiyalar

Oldini olish choralar:

- Har kuni og‘iz gigiyenasiga amal qilish
- Yaxshi ovqatlanish va vitaminli mahsulotlar iste’mol qilish
- Og‘iz shikastlanishidan ehtiyot bo‘lish
- Stressdan qochish va immunitetni mustahkamlash
- Tish shifokori ko‘rigidan muntazam o‘tish

Tadqiqot davomida stomatitning turli shakllariga qarshi qo‘llanilayotgan davolash usullari tahlil qilindi. Aytish joizki, stomatitni davolashda yondashuv har bir bemorga individual tarzda olib borilishi lozim. Antibiotiklar faqat bakterial shakllarda tavsiya etilishi kerak, aks holda ularning samarasizligi kuzatiladi. Shuningdek, stomatit takrorlanmasligi uchun profilaktik choralar (gigiyena, ovqatlanish, stressdan saqlanish) muhim ahamiyatga ega. Xalq tabobati usullarini zamonaviy tibbiyot bilan uyg‘unlashtirish ijobiy natijalarni berdi.

Xulosa

Stomatit ko‘plab omillar ta’sirida yuzaga keluvchi kasallik bo‘lib, u o‘z vaqtida aniqlanmasa, yallig‘lanish kuchayib, og‘izda ovqat yeyish, gapirishda og‘riq keltiradi va hayot sifatini pasaytiradi. Shuning uchun stomatit belgilarini o‘z vaqtida aniqlash va to‘g‘ri davolash, shuningdek, uning oldini olish choralari ko‘rish juda muhimdir.

Xulosa qilganda, stomatit ko‘plab sabablarga ega va o‘z vaqtida davolashni talab qiluvchi kasallikdir. Quydagi takliflar ilgari suriladi:

Stomatitni erta aniqlash va kasallik sababini to‘g‘ri aniqlash uchun diagnostika usullarini takomillashtirish.

Bolalar va o‘smirlar orasida og‘iz gigiyenasi bo‘yicha profilaktik tadbirlarni kuchaytirish.

Xalq tabobati vositalarini ilmiy asosda o‘rganish va amaliyotga joriy etish.

Har bir bemorga individual yondashuv asosida davolash rejalarini ishlab chiqish.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. Babu B., Uppada U. K., Tarakji B., Hussain K. A. et al. Versatility of diode lasers in low-level laser therapy for the management of recurrent aphthous stomatitis // Journal of Orofacial Sciences. — 2015. — Vol. 7, № 1. — P. 49-53.
2. Лукиных Л.М. Эффективность использования препарата Имудон в комплексе профилактических и лечебных мероприятий при кариесе зубов у детей // Вопросы современной педиатрии. — 2002; 1(2): 80-82.
3. Matyokubovna , R. M. (2023). Diseases of the Mucous Membrane of the Oral Cavity Caused by Prosthetics with Removable Prostheses. JOURNAL OF SCIENCE, RESEARCH AND TEACHING , 2 (3), 84-86.
4. Montgomery-Cranny J.A.,Wallace A.,Rogers H.J., Hughes S.C., Hegarty A.M , Zaitoun H. Management of Recurrent Aphthous Stomatitis in Children // Dent Update. 2015; 42(6): 564-6, 569-72.ссылка
5. Rasulova, M. (2023). RESULTS OF TREATMENT OF CHRONIC RECURRENT HERPETIC STOMATITIS. Science and technology in the modern world , 2 (5), 42–43. Retrieved from [https :// www . in - academy . uz / index . php / zdift / article / view /9941](https://www.in-academy.uz/index.php/zdift/article/view/9941)
6. Караков К.Г., Власова Т.Н. Особенности диагностики и лечения заболеваний слизистой оболочки полости рта: учебное пособие. — 2011.